

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 032 Історія та археологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки
Кваліфікація: Бакалавр історії та археології

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____ В.Д. Будак
(протокол № 12 від 13.02.2018 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2018 р.

Ректор _____ В.Д. Будак
(наказ № 33 від 13.02.2018 р.)

Миколаїв 2018 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Кваліфікація	Бакалавр історії та археології

«ПОГОДЖЕНО»

навчально-методичною комісією
університету
голова _____ Н. І. Василькова
(протокол № 5 від 24.01.2018 р.)

вченою радою Інституту історії,
політології та права
голова _____ М. М. Шитюк
(протокол № 6 від 17.01.2018 р.)

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО
кафедрою історії,
етнології та археології
завідувач _____ Н. О. Рижева
(протокол № 6 від 17.01.2018 р.)

Гарант освітньої програми
кандидат історичних наук, доц.
_____ Ю. І. Гузенко

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО

Проектною групою кафедри історії, етнології та археології у складі:

1. Гузенко Юрій Іванович – керівник проектної групи, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії, етнології та археології Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського.
2. Хрящевська Людмила Михайлівна – член проектної групи, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії, етнології та археології Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського.
3. Кузовков Володимир Володимирович – член проектної групи, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії, етнології та археології Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського.

Рецензії-відгуки на освітню програму надали:

- Миколаївський обласний краєзнавчий музей;
- Науково-дослідницький центр «Лукомор'є» Державного підприємства «Науково-дослідний центр охоронна археологічна служба України»;
- Миколаївський класичний ліцей Миколаївської міської ради.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 032 Історія та археологія

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, Історичний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр історії та археології
Офіційна назва освітньої програми	Історія та археологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавр, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки і 10 місяців.
Наявність акредитації	Рішення Акредитаційної комісії від 31 березня 2015р. протокол № 115 (наказ МОН України від 14.04.2015 №553л). Термін дії сертифіката до 1 липня 2025 р.
Цикл/рівень	FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://mdu.edu.ua
2-Мета освітньої програми	
Забезпечення фундаментальної теоретичної підготовки з національної та всесвітньої історії; навчання ключовим теоретико-методологічним засадам і методами вивчення та інтерпретації історичного минулого; формування здатностей застосовувати набуті знання для збереження та використання культурного спадку, вирішення актуальних проблем сьогодення; вироблення навичок виявлення, опрацювання та інтерпретації об'єктів матеріальної та нематеріальної культурної спадщини.	
3-Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	03 Гуманітарні науки 032 Історія та археологія Предметна область: система знань про історичне минуле України та людства, причино-наслідковий зв'язок історичних подій і процесів, тенденції історичного поступу та закономірності функціонування людського суспільства, особливості формування й побутування історико-культурної спадщини.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма для бакалавра. Програма має академічну та прикладну орієнтацію. Спрямована на забезпечення фахівця колом спеціальних знань професійного характеру, а також на залучення його до вирішення практичних та науково-дослідницьких завдань.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Система знань про історичне минуле України та людства, причино-наслідковий зв'язок історичних подій і процесів, тенденції історичного поступу та закономірності

	функціонування людського суспільства, особливості формування й побутування історико-культурної спадщини
Особливості програми	Студенти можуть робити акцент або на історію України, всесвітню історію, етнологію або ж на археологію, історіографію та спеціальні історичні дисципліни
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр історії та археології може працювати в науковій, організаційно-управлінській та освітній галузях; на викладацьких та інших посадах у закладах загальної середньої освіти, ВНЗ 1-2 рівнів акредитації (за наявності в освітній програмі циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін і проходження відповідних практик); в органах державної влади і місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях; у соціальних і культурних закладах, громадських організаціях, партіях тощо. Відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010, зокрема, може працювати: 2443.2 – історик, історик (економіка), історик (політика), історик (суспільні відносини), консультант з питань історії; 2431.2 – архівіст, експерт з комплектування музейного та виставочного фонду, зберігач експонатів, зберігач фондів; 2441.1 – антрополог; 2442.2 – археограф, археолог, етнолог, палеограф; 2320 – вчитель-стажист середнього навчально-виховного закладу.
Подальше навчання	Особа, яка здобула вищу освіту першого (бакалаврського) рівня, має право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем.
5- Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемне-орієнтовне навчання. Комбінація лекцій, практичних знань із розв'язування проблем, виконання дослідницьких робіт і проектів.
Оцінювання	Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною рейтинговою системою у відповідності до «Положення МНУ імені В.О. Сухомлинського про оцінювання знань студентів». Види оцінювання: поточний контроль, презентації, есе, семестровий контроль (заліки та іспити), випусковий екзамен.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії та археології або у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<i>Вправність мислення.</i> ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-2. Здатність робити смислові узагальнення та висновки,

виявляти в інформаційних даних і концептах хиби та вразливі місця, суперечності та неповноту аргументації.

ЗК-3. Готовність до пізнання нового і неперервного навчання, до опанування нових знань і стратегій/способів мислення.

ЗК-4. Здатність раціонально організувати власну діяльність та ефективно використовувати час

Розвиненість рефлексії.

ЗК-5. Здатність відрізнити суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних та аргументованих, вміти надавати перевагу останнім.

ЗК-6. Критичність і самокритичність мислення.

ЗК-7. Схильність до самоперевірки отриманих результатів, турбота про якісне виконання професійних завдань.

Інтелектуальна комунікація.

ЗК-8. Увага і толерантність до іншої (й інакшої) думки, здатність аналізувати її зміст і структуру в процесі спілкування та адекватно на неї реагувати.

ЗК-9. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях, використовувати ввічливі форми звернення до опонента, концентруватися на значущих складових судження, не переходячи на особистості.

ЗК-10. Навички публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації.

ЗК-11. Навички роботи в групі, розподіл функцій в колективній роботі.

ЗК-12. Відкритість, здатність сприймати та враховувати зауваги, оптимізувати власну позицію в процесі обговорення, налаштованість на діалог, залучення у власні міркування висловлених слухних ідей.

ЗК-13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

Мовно-текстологічна здатність

ЗК-14. Аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту: здатність виокремити та відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність та валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї.

ЗК-15. Порівняння змісту різних текстів, пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми.

ЗК-16. Навички написання аналітичних і публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури. Дотримання стандартів академічного оформлення тексту.

ЗК-17. Здатність використовувати (усно і письмово) державну мову в усіх сферах суспільного життя, читати фахову літературу іноземною, зокрема англійською мовою.

Особиста ціннісно-вольова налаштованість.

ЗК-18. Інтелектуальне сумління, чесність у своїй справі та уникання симуляцій, плагіату та інших виявів недоброчесності.

ЗК-19. Розуміння необхідності відповідального ставлення до роботи, чіткого і своєчасного виконання обов'язків.

	<p>ЗК-20. Здатність працювати в колективі та самостійно, виявляти ініціативу, уникати некритичного слідування авторитетам.</p> <p>ЗК-21. Здатність життєво та фахово реалізувати себе на основі ціннісно-світоглядних надбань людства (зокрема сприйняття людини не як засобу, а як цілі та цінності), що нерозривно поєднана з навичками критичного мислення, опануванням і обстоюванням громадянських чеснот і прав, соціальною відповідальністю, а також патріотичним піклуванням про продуктивний розвиток держави і суспільства.</p> <p>ЗК-22. Здатність розуміти світоглядні, правові, соціальні, економічні, культурно-історичні, духовно-моральні питання, що виходять за межі фахової спеціалізації, завдяки чому відповідально й ефективно діяти в різних суспільних контекстах, сприяючи позитивному розв'язанню нагальних проблем.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності</p>	<p>ФК-1. Критичне усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами у минулому та сучасності</p> <p>ФК-2. Критичне усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах</p> <p>ФК-3. Розуміння соціальних функцій історика, можливостей використання історії та зловживання історією</p> <p>ФК-4. Здатність спілкуватися державною мовою, рідною мовою та однією з іноземних мов із використанням термінів і методик, прийнятих у фаховому середовищі</p> <p>ФК-5. Знання, вміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел і використання інформаційно-пошукових інструментів, таких як бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи, посилення на електронні ресурси</p> <p>ФК-6. Здатність виявляти та опрацьовувати належним чином джерела інформації (бібліографії, документи, етнографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти тощо) для реалізації науково-дослідних проектів</p> <p>ФК-7. Знання та вміння використовувати різноманітні методи виявлення та опрацювання історичних й археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, новітні комп'ютерні технології для пошуку та обробки історичних або пов'язаних із ними даних</p> <p>ФК-8. Фахові знання і професійні навички роботи з виявлення, опрацювання і охорони матеріальної та духовної культурної спадщини</p> <p>ФК-9. Усвідомлення особливостей розвитку людства у дописемний період його історії та володіння базовими принципами і навичками дослідження даного періоду на емпіричному та теоретичному рівнях</p> <p>ФК-10. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні</p>

	<p>та соціальні події та явища</p> <p>ФК-11. Вміння коментувати, анотувати або редагувати тексти і документи відповідно до певних критеріїв; представити результати наукових досліджень в друкованій формі, проводити їх презентацію</p> <p>ФК-12. Знати і володіти на фаховому рівні методами викладання історії та суміжних дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів</p> <p>ФК-13. Здатність здійснювати відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів</p> <p>ФК-14. Знання правил археографічної, архівної та музейної роботи, принципів експонування артефактів і підготовки тематико-експозиційного плану</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

<p>ПРН-1 <i>Здатність запам'ятовувати або відтворювати:</i> найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом; основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди; наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії; основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології; основні принципи і методи історичного пізнання; основні типи і види історичних джерел; необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження; детальні знання про певний історичний період або проблему.</p> <p>ПРН-2 <i>Здатність розуміти та інтерпретувати:</i> основні завдання історичної та археологічної науки; з'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них; класифікувати історичні джерела з метою реалізації конкретних науково-дослідницьких проєктів; інтерпретувати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо); обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів.</p> <p>ПРН-3 <i>Здатність використовувати вивчений матеріал в нових ситуаціях:</i> виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі; оцінювати основні тенденції та особливості історичного розвитку людства у певні історичні періоди; аналізувати відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах; демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі; організовувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України; планувати дослідницькі проєкти з історії, археології, історіографії, джерелознавства, краєзнавства та ін.; застосовувати сучасні методики викладання історії.</p> <p>ПРН-4 <i>Здатність розбивати інформацію на відповідні компоненти і розуміти їх взаємозв'язок:</i> аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії; визначати взаємозалежності глобалізаційних процесів і міжнаціональних та міжетнічних відносин; досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби; упорядковувати історичні джерела у відповідності до їх інформаційного потенціалу при розробці конкретної науково-дослідницької теми та реалізації археографічних проєктів; розділяти на категорії пам'ятки матеріальної культури та історичні документи відповідно до нормативів.</p> <p>ПРН-5 <i>Здатність поєднувати частини разом, щоби одержати ціле з новою системною властивістю:</i> формулювати мету та завдання конкретного історичного дослідження; всебічно розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і наукової літератури; аргументувати важливість соціальних функцій історика в сучасному суспільстві; інтегрувати досягнення інших гуманітарних наук для вирішення актуальних проблем історії та археології;</p>

пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот; встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур.

ПРН-6 *Здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі:* аргументувати актуальність теми обраного наукового проекту (дипломної роботи), встановлювати її зв'язок з пріоритетними напрямками розвитку сучасної науки в Україні; критично оцінювати ступінь розробленості дослідницької проблеми та новизну отриманих результатів; чітко пояснювати мету, задачі, об'єкт, предмет та методи дослідження; узагальнювати результати дослідницької (дипломної) роботи та рекомендувати шляхи їх використання; робити висновки про результати діяльності осіб, спільнот та структур у конкретні історичні епохи; порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології.

ПРН-7 *Бажання (направленість) студента:* використовувати інноваційні форми і технології сучасної вітчизняної та зарубіжної історичної науки та освіти; визначати загальні і специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України; вказувати на взаємозв'язок вітчизняної, європейської і світової історії.

ПРН-8 *Активна участь студента в навчальному процесі:* відповідати сучасним вимогам до організації навчального процесу; дискутувати щодо перспектив розвитку історії та археології в сучасних умовах; обговорювати зміст і план презентації науково-історичного проекту; брати участь у ділових іграх, з допомогою яких моделюється наближена до реальної професійної сфери здобувача вищої освіти ситуація.

ПРН-9 *Визнання та підтримка певних цінностей:* налаштованість на консолідацію суспільства; пояснювати важливість демократичних цінностей, вироблених у процесі історичного розвитку; доводити історичну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України; виявляти повагу до різноманітних національних спільнот як невід'ємної складової історії України; співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей; визнавати роль і значення історичної науки та освіти в процесі євроінтеграції України.

ПРН-10 *Засвоєння певної системи цінностей:* дотримуватись концепції міжнаціонального та міжкультурного діалогу в Україні; виявляти спільні й відмінні риси в підходах українських і зарубіжних істориків та археологів; створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій.

ПРН-11 *Дотримання певної системи цінностей:* виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків; переглядати результати власної праці та визнавати власну відповідальність за свої вчинки; практикувати дотримання етичних принципів ведення дискусій та оприлюднення результатів наукової праці; поширювати кращий досвід професійної діяльності, демонструвати гідну соціальну поведінку, дотримуватися здорового способу життя.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Підготовку фахівців за спеціальністю 032 «Історія та археологія» за освітньою програмою Історія та археологія, освітнього рівня - «бакалавр» здійснює кафедра історії, етнології та археології, яка входить до складу історичного факультету МНУ імені В.О. Сухомлинського. На кафедрі історії, етнології та археології, працюють 7 осіб науково-педагогічного персоналу, з них: 2 доктора історичних наук; 4 - кандидати історичних наук, 2 старших викладача. До навчального процесу залучаються науково-педагогічні працівники інших кафедр історичного факультету.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення навчальних приміщень та соціальна інфраструктура університету в повному обсязі відповідає чинним Ліцензійним умовам. В освітньому процесі використовується для проведення лекцій мультимедійне обладнання, для практичних занять

	обладнання лабораторій і спеціалізованих кабінетів археології та етнології, а також комп'ютерних класів.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Для забезпечення організації підготовки фахівців освітнього рівня бакалавр за спеціальністю 032 «Історія та археологія» на кафедрі розроблені та затверджені встановленим порядком освітньо-професійна програма, навчальний план та пояснювальна записка до нього, навчальні контенти, комплекти завдань для комплексних контрольних робіт, плани практичних (семінарських) занять, завдання для самостійної роботи студентів, питання, задачі, завдання та кейси для поточного та підсумкового контролю, програми навчальних дисциплін, які відповідають вимогам державних та галузевих стандартів вищої освіти.</p> <p>Основним джерелом інформаційного забезпечення студентів та викладачів є бібліотека з її фондами та електронні засоби інформації. Фонд бібліотеки нараховує 476872 примірників навчально-наукової літератури, майже 200 державною мовою та 150 найменувань періодичної літератури. Забезпеченість основними підручниками становить 100% по всім дисциплінам. Всі студенти та викладачі мають доступ до Інтернету та електронної бібліотеки університету.</p> <p>Навчальні дисципліни, які викладаються для спеціальності 032 «Історія та археологія» забезпечені навчальною літературою видання 2000-2017 років, комплексом навчальних матеріалів, програмними продуктами, тестами, модулями і наглядними засобами.</p> <p>В університеті створений необхідний фонд навчальної літератури та фахових періодичних видань з спеціальності.</p> <p>Основним джерелом інформаційного забезпечення студентів та викладачів є бібліотека з її фондами та електронні засоби інформації. Фонд бібліотеки нараховує 476872 примірників навчально-наукової літератури, майже 200 державною мовою та 150 найменувань періодичної літератури. Забезпеченість основними підручниками становить 100% по всім дисциплінам. Всі студенти та викладачі мають доступ до Інтернету та електронної бібліотеки університету.</p> <p>Сьогодні бібліотека є надійною інформаційною базою для науково-дослідницької діяльності університету.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
I. ОBOB'ЯЗKOBA ЧACТИHA			
1.1 Навчальні дисципліни загальної підготовки			
OK.01	Іноземна мова за професійним спрямуванням	9	1, 3, 4 – заліки, 2 – іспити
OK.02	Українська мова за професійним спрямуванням	3	іспит
OK.03	Університетські студії	3	залік
OK.04	Філософія	3	іспит
OK.05	Фізична культура	4	залік
Всього за цикл 1.1		22	
1.2. Навчальні дисципліни спеціальної (фахової) підготовки			
OK.06	Психологія	4	залік
OK.07	Педагогіка	5	залік
OK.08	Інклюзивна освіта	3	залік
OK.09	Етнологія	6	іспит
OK.10	Археологія та основи антропології	4	іспит
OK.11	Історія стародавнього світу	8	1 семестр - залік, 2 семестр - іспит
OK.12	Історія середніх віків	4	іспит
OK.13	Історія України (давня та середньовічна)	4	залік
OK.14	Нова історія України	8	5 семестр – залік, 6 семестр – іспит
OK.15	Новітня історія України	8	іспит
OK.16	Нова історія країн Західної Європи та Америки	8	5 семестр – залік, 6 семестр – іспит
OK.17	Історія країн Азії та Африки	5	залік
OK.18	Новітня історія країн Західної Європи та Америки	6	іспит
OK.19	Новітня історія країн Східної Європи	3	залік
OK.20	Теорія і практика наукових досліджень	3	залік
OK.21	Спеціальні історичні дисципліни	6	залік
OK.22	Музеєзнавство	4	залік
OK.23	Історіографія історії України та всесвітньої історії	6	залік
OK.24	Методика викладання історії	6	іспит
OK.25	Пізня Римська Імперія	5	залік
OK.26	Етнополітологія	5	залік
OK.27	Правознавство	3	залік
OK.28	Соціально-політичні та країнознавчі студії	3	залік
OK.29	Економічна теорія	3	залік
OK.30	Джерелознавство	5	залік
OK.31	Архівознавство	4	іспит
Всього за цикл 1.2		131	

1.3 Курсові роботи			
ОК.32	Курсова робота з історії стародавнього світу	1	залік
ОК.33	Курсова робота з історії України	1	залік
ОК.34	Курсова робота зі спеціальних історичних дисциплін	1	залік
Всього за цикл 1.3		3	
1.4 Практична підготовка			
ОК.35	Археологічна навчальна практика	3	залік
ОК.36	Музейна навчальна практика	3	залік
ОК.37	Етнографічна навчальна практика	6	залік
ОК.38	Архівна навчальна практика	6	залік
ОК.39	Педагогічна виробнича практика	6	залік
Всього за цикл 1.4		24	
Всього за частиною 1		180	
II. ВИБІРКОВА ЧАСТИНА			
2.1. Навчальні дисципліни загальної підготовки			
ВБ.1.1	Культурологія та світова культура	3	залік
	Соціологія		
ВБ.1.2	Історія країн Східної Європи	5	іспит
	Історія слов'янських народів у Новий час		
ВБ.1.3	Історія України (генеза українського козацтва)	5	залік
	Українсько-польські відносини періоду Гетьманщини		
ВБ.1.4	Етнічна історія України	3	залік
	Історична демографія		
ВБ.1.5	Охорона і збереження пам'яток історії та культури	4	іспит
	Пам'яткознавство		
ВБ.1.6	Історія релігійних та етичних вчень	3	залік
	Історія національній меншин України ХІХ - ХХ ст.		
ВБ.1.7	Етносоціальні процеси в незалежній Україні	5	іспит
	Історичне моделювання		
Всього за цикл 2.1		28	
2.2. Навчальні дисципліни спеціальної (фахової) підготовки			
ВБ.2.1	Історія України (військова)	5	залік
	Війни в українській та європейській історії ХVІ - ХІХ ст.		
ВБ.2.2	Зброєзнавство	6	залік
	Уніформологія		
ВБ.2.3	Історичне краєзнавство	3	залік
	Нумізматика		
ВБ.2.4	Історія міжнародних відносин	6	залік
	Зовнішня політика країн Центральної та Східної Європи		
	Історія міжнародних відносин України		
ВБ.2.5	Актуальні проблеми історії церкви в Україні	6	залік
	Історія релігії та церкви в Україні		
ВБ.2.6	Актуальні проблеми історії України в роки Другої Світової війни	6	залік
	Історія радянського суспільства		
Всього за цикл 2.2		32	
Всього за частиною 2		60	
Всього за освітньою програмою		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Курс	Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість компонент за семестр	Кількість компонент за навчальний рік
1	1	ОК.01, ОК.02, ОК.03, ОК.04, ОК.06, ОК.09, ОК.10, ОК.11, ОК.06	9	15
	2	ОК.01, ОК.09, ОК.11, ОК.20, ОК.27, ОК.28, ОК.29, ОК.35, ВБ.1.1.	9	
2	3	ОК.01, ОК.05, ОК.13, ОК.25, ОК.30, ВБ.1.2, ВБ.1.4, ВБ.1.5	8	15
	4	ОК.01, ОК.05, ОК.12, ОК.21, ОК.22, ОК.32, ОК.36, ВБ.1.3, ВБ.1.6	9	
3	5	ОК.14, ОК.16, ОК.31, ОК.37, ВБ.2.1	5	11
	6	ОК.07, ОК.14, ОК.16, ОК.17, ОК.33, ОК.38, ВБ.2.2	7	
4	7	ОК.08, ОК.15, ОК.23, ОК.24, ОК.34, ВБ.2.3, ВБ.2.4, ВБ.2.5, ВБ.2.6	9	12
	8	ОК.15, ОК.18, ОК.19, ОК.23, ОК.39, ВБ.2.4, ВБ.2.5, ВБ.2.6	8	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 032 «Історія та археологія» проводиться у формі складання кваліфікаційного іспиту з історії та археології та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: *Бакалавр історії та археології*.

Атестація здійснюється відкрито і гласно.

